Tuomioistuinvirasto
Domstolsverket

TIV/978/2022
TIV-AK-2022-7559

14.9.2022

Eduskunta

Valtiovarainvaliokunnan verojaosto

Asia: Hallituksen esitys HE 123/2022 vp eduskunnalle laiksi tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta ja tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annettujen lakien kumoamisesta

Tuomioistuinviraston kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä HE 123/2022 vp

Tuomioistuinvirasto lausuu pyydettynä kirjallisena lausuntona seuraavaa:

Tuomioistuinvirasto pitää esitystä kannatettavana.

Sähköinen tietokanta tulotiedoille (”tulorekisteri”) sisältää haastemiesten kannalta olennaisia ja tarpeellisia tietoja tiedoksiantojen kohteiden tavoittamiseksi. Haastemiehet tarvitsevat tiedonantotehtävänsä hoitamiseksi tietoja tiedoksiannon kohteena olevien henkilöiden tavoittamiseksi.

Tulorekisterin tiedoista haastemiesten kannalta merkityksellisiä tietoja ovat erityisesti henkilön työnantajaa ja työsuhdetta koskevat tiedot sekä työnantajan yhteystiedot. Kuitenkin on tärkeää huomata, että tiedoksiannon kohteena olevan henkilön tavoittamisen kannalta merkityksellistä tietoa ovat myös muunlaiset tiedot, esimerkiksi tiedot muista maksetuista etuuksista, tieto palkansaajan ilmoitetusta oleskelusta tai työskentelystä ulkomailla, tieto poissaolosta tai tieto työsuhteen päättymisestä. Tärkeää on, että haastemiehille jää harkintavaltaa, mitkä tiedot kussakin tiedoksiantotehtävässä ovat merkityksellisiä tiedoksiannon kohteen tavoittamiseksi. Tämän vuoksi on tärkeää korostaa hallituksen esityksessä kohtaa 2.1.8., jossa todetaan, että haastemiehillä on oltava oikeus saada tulorekisteristä myös ”muut yhteydenottoon tarvittavat tiedot, jos tiedot ovat tarpeen tiedoksiannon suorittamiseksi”. Toisaalta toisista käyttäjäryhmistä poiketen, haastemiehillä ei ole tarvetta saada tietoja tiedoksiannon kohteille maksettujen palkkojen tai etuuksien määristä ja tarkemmista tulolajeista, mikä tullaan ottamaan huomioon muun muassa sähköisen asiointipalvelun käyttäjäprofiilissa.

Käyntiosoite: Silkkitehtaantie 5 C, Vantaa • Postiosoite: PL 100, 00085 Tuomioistuinvirasto • Vaihde: 029 56 50500
Besöksadress: Silkesfabriksvägen 5 C, Vanda • Postadress: PB 100, 00085 Domstolsverket • Växel: 029 56 50440
tuomioistuinvirasto@oikeus.fi • www.tuomioistuinvirasto.fi

Tuomioistuinvirasto pitää riittävänä, että esitys lain 13 §:n 1 momentin 31 kohdaksi koskee vain haastemieslain (505/1986) 1 §:ssä tarkoitettuja käräjäoikeuksien haastemiehiä, koska tiedoksiantoon kyseisen säännöksen nojalla oikeutetuista vain he suorittavat tiedoksiantotehtäviä erityisesti tilanteissa, joissa tiedoksiannon kohde välttelee tiedoksiantoa tai on muutoin hankalasti tavoitettavissa. Muilla tiedoksiantoon oikeutetuilla tahoilla ei vastaavaa tiedon tarvetta ilmene.

Käräjäoikeuksien haastemiehillä on haastemieslain 4a §:n 1 momentin (505/1986) oikeus saada maksutta ja salassapitosäännösten estämättä viranomaiselta, julkista tehtävää hoitavalta yhteisöltä sekä teletoimintaa tai postitoimintaa harjoittavalta laitokselta tai yhteisöltä tiedoksiannon kohteena olevaa henkilöä tai yhteisöä koskevat osoite- ja puhelintiedot samoin kuin muut yhteydenottoon tarvittavat tiedot, jos tiedot ovat tarpeen tiedoksiannon suorittamiseksi. Haastemiehet ovat ennen nyt ehdotettavaa säännösmuutosta osoittaneet tietopyyntöjä Eläketurvakeskukselle saadakseen tarvitsemiaan tietoja tiedoksiannon kohteiden tavoittamiseksi. Nyt esitetty mahdollisuus saada vastaavia tietoja suoraan tulorekisteristä sähköisen asiointipalvelun kautta tehostaa ja jouduttaa merkittävästi haastemiestoimintaa. Teknisellä käyttöyhteydellä toteutettuna tietojen luovutus suoraan tulorekisteristä haastemiesten käyttöön lisää tietoturvallisuutta sekä mahdollistaa nykyaikaisen tiedonhallintalainsäädännön edellytykset täyttävän menettelyn tilanteisiin, joissa tiedoksi saajien yhteystietoja joudutaan erityisesti selvittämään.

Haastemiesresurssien säästämisen lisäksi muutoksesta syntyneekin säästöjä myös muille viranomaisille, kun haastemiesten tietopyyntöihin sitoutuvaa resurssia säästyy. Erityisesti Eläketurvakeskukselle aiheutunee merkittävää resurssisäästöä, mikäli haastemiesten tietopyynnöt vähenevät merkittävästi tai jopa loppuvat kokonaan.

Ylijohtaja Riku Jaakkola

Erityisasiantuntija Kaisa Puro

Käyntiosoite: Silkkitehtaantie 5 C, Vantaa • Postiosoite: PL 100, 00085 Tuomioistuinvirasto • Vaihde: 029 56 50500
Besöksadress: Silkesfabriksvägen 5 C, Vanda • Postadress: PB 100, 00085 Domstolsverket • Växel: 029 56 50440
tuomioistuinvirasto@oikeus.fi • www.tuomioistuinvirasto.fi

Digital PDF Signature / Digitaalinen PDF-allekirjoitus
Kaisa Puro
Erityisasiantuntija
Tuomioistuinvirasto
kaisa.puro@oikeus.fi

Digital PDF Signature / Digitaalinen PDF-allekirjoitus
Riku Jaakkola
Ylijohtaja
Tuomioistuinvirasto
riku.p.jaakkola@oikeus.fi